

BPS

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 13.07.07

nr. 4873 podpis.....

Warszawa, dnia 13 lipca 2007 roku

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER FINANSÓW

PC-NC-0602-1/MB 7-7664/07/WZ

SEKRETARIAT

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 16.07.07

nr. 6215 podpis.....

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z pismem z dnia 11 czerwca 2007r. znak BPS/DSK-043-350/07 przekazującym oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego na 34 posiedzeniu Senatu w dniu 1 czerwca 2007r., w sprawie importu odzieży używanej przez przedsiębiorcę pana Wiesława Mazura, przesyłam w załączeniu stanowisko dotyczące przedmiotowego oświadczenia.

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Marian Banaś

Załączniki:

- 1) Tekst stanowiska dotyczącego oświadczenia.
- 2) Notatka w sprawie importu odzieży używanej.

Rozdzielnik, do wiadomości, otrzymują:

- 1) Departament Spraw Parlamentarnych
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
- 2) Biuro Ministra

Załącznik 1 do pisma nr :
PC-NC-0602-1/MB 7-7664/07/WZ

STANOWISKO DOTYCZĄCE OŚWIADCZENIA SENATORA PIOTRA ZIENTARSKIEGO

Informacja o przebiegu sprawy (łącznie z odpowiedzią na zarzuty i wyjaśnieniami wątpliwości).

W nawiązaniu do pisma z dnia 11 czerwca 2007r. znak BPS/DSK-043-350/07, przy którym przekazano oświadczenie złożone przez Pana Senatora na 34 posiedzeniu Senatu w dniu 1 czerwca 2007r., w sprawie importu odzieży używanej przez przedsiębiorcę pana Wiesława Mazura, przedstawiam niżej szczegółowe informacje ilustrujące przebieg i tło sprawy oraz stanowiące odpowiedź na zarzuty i wyjaśnienie do sformułowanych wątpliwości przedsiębiorcy. Wymieniam również istotne dokumenty (karty) w sprawie i załączam zwięzłą notatkę o imporcie odzieży używanej. Stosowne informacje uzyskano od organu celnego w Szczecinie, w którym przeprowadzono zasadniczą część postępowania celnego.

Import odzieży używanej z Niemiec był realizowany w okresie od 06.06.1998r. do 26.01.1999r. .

Z akt administracyjnych przedmiotowej sprawy wynika, iż postępowanie wobec Pana Wiesława Mazura zostało wszczęte przez Dyrektora Urzędu Celnego w Szczecinie postanowieniem nr 12TW-RP-510-908-913/01/358-363/MJ z dnia 04.04.2001r. (karta 78 akt sprawy). Przesłanką wszczęcia niniejszego postępowania był negatywny wynik weryfikacji dowodów pochodzenia towarów objętych procedurą dopuszczenia do obrotu wg zgłoszeń celnych o numerach:

E13/120800/00/002972 z dnia 26.01.1999r. (karty 42-49)

E13/120800/00/027458 z dnia 23.07.1998r. (karty 24-33)

E13/120800/00/034215 z dnia 09.09.1998r. (karty 15-23)

E13/120800/00/020998 z dnia 06.06.1998r. (karty 34-41)

E13/120800/00/039761 z dnia 17.10.1998r. (karty 9-14)

E13/120800/00/044821 z dnia 26.11.1998r. (karty 1-8).

Proces weryfikacji dowodów pochodzenia został zrealizowany w trybie art.32 Protokołu nr 4 do Układu Europejskiego (zał. do Dz.U. z 1997r. Nr 104, poz. 662 oraz z 1999r. Nr 30, poz. 288 i Nr 57, poz. 616) przez władze celne kraju eksportu. O przeprowadzeniu kontroli ww. dokumentów i jej wynikach Pan Wiesław Mazur został poinformowany w postanowieniu o wszczęciu postępowania w sprawie.

W dniu 24.04.2001r. Strona osobiście zapoznała się z aktami sprawy, w tym z całą dokumentacją weryfikacyjną stanowiącą przesłankę prowadzonego postępowania.(karty 80 - 81) Następnie w celu realizacji dyspozycji wynikającej z art. 200 Ordynacji podatkowej, postanowieniem nr 12TW-RP-510-908-913/01/358-363/MJ z dnia 30.04.2001r. (karta 86) wyznaczony został trzydniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie materiału dowodowego zebranego w toku postępowania.

Po zakończeniu postępowania, Dyrektor Urzędu Celnego w Szczecinie wydał decyzję nr 12TW-RP-510-908-913/01/358-363/MJ z dnia 16.05.2001r. (karty 92 - 94), w której uznał ww. zgłoszenia celne za nieprawidłowe w zakresie preferencji celnych oraz stawki celnej i orzekł o wysokości długu celnego, przy zastosowaniu stawki celnej autonomicznej w wysokości 60% ad valorem (od wartości). Orzeczona kwota długu celnego wyniosła ogółem 42.592,80 PLN. Strona niezadowolona z ww. rozstrzygnięcia, pismem z dnia 24.05.2001r. (karty 140 -142) złożyła odwołanie do organu II instancji – Prezesa Głównego Urzędu Cei w Warszawie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, organ odwoławczy, decyzją nr DOT-III-5540-1689/01/11005/SM z dnia 18.01.2002r. utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy (karty 147 - 155).

Następnie prawidłowość podjętego przez organ celny rozstrzygnięcia była badana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny, który wyrokiem o sygn. akt S.A./Sz 404/02 z dnia 30.06.2004r. oddalił skargę Strony (karta 171). Pan Wiesław Mazur zaskarżył także powyższy wyrok poprzez złożenie skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Zatem przedmiotowa sprawa podlegała również kontroli przez sąd administracyjny II instancji, który wyrokiem o sygn. akt GSK 1114/04 z dn.03.12.2004r. ostatecznie skargę oddalił (karty 164 - 168).

Pismem z dnia 01.02.2005r. Pan Wiesław Mazur wystąpił do Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie z wezwaniem do zapłaty kwoty w wysokości 49.505,40 PLN, na którą składało się - wg żądania Strony - kwota długu celnego oraz spłacone odsetki i inne koszty. Powyższa kwota miała stanowić rekompensatę za przewlekłe załatwianie odwołania od decyzji Dyrektora Urzędu Celnego z dnia 16.05.2001r. W swoim wezwaniu Pan Wiesław Mazur stwierdził, iż wydanie decyzji w trybie odwoławczym dopiero 18.01.2002r. w przeddzień

upływu 3-letniego terminu przedawnienia, pozbawiło Stronę możliwości dochodzenia roszczeń wobec kontrahenta zagranicznego oraz uzyskania niezbędnych informacji od władz celnych zagranicznych, które przeprowadzały weryfikację dowodów pochodzenia.

Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie w piśmie z dnia 10.02.2005r. (karta 188) odmówił wypłacenia podanej w wezwaniu kwoty pieniężnej, uznając przedmiotowe żądanie za nieuzasadnione zarówno pod względem faktycznym jak i prawnym. Podkreślił przy tym, iż postępowanie przeprowadzone przez organy I jak i II instancji zostało poddane kontroli sądowo-administracyjnej zakończonej wyrokami oddalającymi skargi Strony.

Wskutek powyższego, Pan Wiesław Mazur złożył w piśmie z dnia 26.03.2005r. (karty 175 - 176) skargę na działanie Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie, którą argumentował brakiem merytorycznego uzasadnienia w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty i nie ustosunkowaniem się organu celnego do podniesionego argumentu przewlekłości postępowania. Przedmiotowe pismo zostało przekazane Ministerstwu Finansów jako organowi nadrzędnemu nad Dyrektorem Izby Celnej w Szczecinie, który po rozpoznaniu przedmiotowej skargi, pismem nr OC-S-0351-43/05/506/JŚ z dnia 16.05.2005r. (karta 180) udzielił odpowiedzi. Z pisma Ministerstwa Finansów wynikało, że w sprawach regulowanych przepisami prawa cywilnego jedynym podmiotem uprawnionym do rozstrzygnięcia sporów jest właściwy sąd powszechny.

W pismach z dnia 29.12.2005r. (karta 183) oraz z dnia 11.01.2006r. (karta 184) skierowanych do Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie, które zostały również przesłane do wiadomości do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, Pan Wiesław Mazur formułował nowe zarzuty przeciwko organowi celnemu polegające na łamaniu przez niego prawa.

Pismem z dnia 06.01.2006r. (karta 186) Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie o wyjaśnienia w sprawie problematyki poruszanej w piśmie Pana Wiesława Mazura z dnia 29.12.2005r. W odpowiedzi na pismo Rzecznika Praw Obywatelskich Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie pismem z dnia 24.01.2006r. (karty 190 - 199) wyjaśnił szczegóły postępowania w sprawie Pana Wiesława Mazura oraz odniósł się do zarzutów poruszonych w jego piśmie z dnia 29.12.2005r. Jednocześnie Dyrektor Izby Celnej w Szczecinie w dniu 24.01.2006r. (karta 189) skierował pismo wyjaśniające do Pana Wiesława Mazura.

Następnie pismem nr 2 Ds.44/06 z dnia 24.02.2006r. (karta 193) Prokuratura Rejonowa Szczecin Prawobrzeże zwróciła się do tut. Organu o nadesłanie akt niniejszego postępowania w związku z postępowaniem sprawdzającym o czyn z art. 231 § 1 Kodeksu Karnego. Po rozpoznaniu zawiadomienia Pana Wiesława Mazura w przedmiocie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Urzędu Celnego w Szczecinie postanowieniem nr 2/Ds44/06 z dnia

24.03.2006r. (karty 195-197) Prokuratura Rejonowa Szczecin -Prawobrzeże odmówiła wszczęcia śledztwa w powyższej sprawie. Po rozpatrzeniu zażalenia na powyższe postanowienie, postanowieniem nr IV Kp 59/06 z dnia 05.09.2006r. (karty 198 - 200) Sąd Rejonowy w Szczecinie utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

W Oświadczeniu złożonym przez senatora Pana Piotra Zientarskiego na 34 posiedzeniu Senatu w dniu 01.06.2007r. zawarte zostały następujące zarzuty wobec przedmiotowego postępowania:

- uniemożliwienie Stronie udowodnienia, iż naliczony dodatkowy dług był pozbawiony podstawy prawnej,
- uniemożliwienie wyegzekwowania dodatkowo poniesionych wydatków finansowych od eksportera niemieckiego,
- oparcie decyzji organu I instancji na informacji pochodzącej od niemieckich władz celnych, z której nie można odczytać, iż nie potwierdziły one preferencyjnego pochodzenia towarów. W ocenie Pana Wiesława Mazura pismo to nie zawiera informacji o zaprzeczeniu preferencyjnego pochodzenia towarów a ponadto jakichkolwiek wskazań dotyczących przedsiębiorcy,
- wydanie decyzji przez organ odwoławczy dopiero po okresie 8 miesięcy,
- nie wskazanie jakie dokumenty zawierał zeszyt załączony do pisma nr Z 4215F-1928/00-1z z dnia 07.03.2001r.

Dodatkowo zawarto szereg pytań dotyczących przedmiotowego postępowania:

- czy i ewentualnie kiedy zarejestrowane zostało w GUC pismo Hauptzollamt Karlsruhe o nr Z 4215 B-B1 z dnia 30.01.2001r., z uwagi na brak prezentaty wpływu,
- czy pismo nr Z 4215 B-B1 z dnia 30.01.2001r. zostało przesłane do Urzędu Celnego w Szczecinie, a jeśli tak to kiedy i za jakim dokumentem przewodnim,
- czy pismo Hauptzollamt Karlsruhe o nr Z 4215 B-B1 z dnia 30.01.2001r. zostało zarejestrowane w Urzędzie Celnym w Szczecinie,
- dlaczego usunięto z teczki akt dokumenty o nr 62, 63, 64 i 65,
- kto dokonał odręcznych poprawek w teczce akt dotyczących sprawy zmieniając między innymi chronologię dokumentów.

Odnosząc się do powyższego wyjaśniam, iż postępowanie administracyjne, które toczyło się wobec Pana Wiesława Mazura było prowadzone rzetelnie i zgodnie z prawem. Postępowanie to podlegało kontroli sądowo – administracyjnej, w wyniku której Sąd nie dopatrył się

jakichkolwiek naruszeń ze strony organów celnych a oddalając skargi, podzielił ich stanowisko w sprawie. Zatem przedmiotowa sprawa korzysta z powagi rzeczy osądzonej.

Należy przy tym dodać, iż w trakcie toczących się postępowań Pan Wiesław Mazur miał ustawowe prawo - wynikające z art.178 Ordynacji podatkowej - przeglądania akt sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii, odpisów i na tym etapie mógł zgłaszać każdą spostrzeżoną nieprawidłowość czy wątpliwość. Podobną możliwość miał również w toku postępowania przed Sądami Administracyjnymi obu instancji, których zadaniem było zbadanie zgodności wydanych przez organ celny rozstrzygnięć z obowiązującymi przepisami prawa.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, iż z wynikiem postępowania weryfikacyjnego prowadzonego przez zagraniczną administrację celną Strona zapoznała się jeszcze na etapie postępowania I – instancji. Zatem już na tym etapie Pan Wiesław Mazur mógł wystąpić do eksportera o przeprowadzenie „konfrontacji” stanowiska eksportera i niemieckich służb celnych. Ponieważ Strona w ogóle nie poczyniła tego typu działań, zatem nieuzasadnione jest twierdzenie, iż beczynność organu celnego II instancji uniemożliwiła Stronie uzyskanie niezbędnych informacji od strony niemieckiej. Ponadto nie ulega wątpliwości, iż prowadzone postępowanie odwoławcze nie mogło stanowić żadnej przeszkody do ewentualnego dochodzenia roszczeń przez Pana Wiesława Mazura wobec swojego niemieckiego kontrahenta.

Dodatkowo odnosząc się do wskazanych w oświadczeniu Pana Senatora Piotra Zientarskiego zarzutów należy wskazać, iż wyniki weryfikacji deklaracji zawartych na fakturach, stanowiących załączniki do ww. zgłoszeń celnych zostały zawarte na dwóch pismach nadesłanych łącznie przez niemieckie władze celne o nr Z 4215F-1928/00-1 z dnia 07.03.2001r. oraz o nr Z 4215 B - B1 z dnia 30.01.2001r. Pismo z dnia 07.03.2001r. stanowiło jedynie tzw. pismo przewodnie, w którym ujęto informację, iż właściwy wynik powtórnej kontroli zawiera załączone pismo Głównego Urzędu Celnego (Hauptzollamts). Dopiero informacje wynikające z pisma o nr Z 4215 B - B1 z dnia 30.01.2001r. wskazywały, że wymienione w nadesłanych dowodach preferencyjnych towary **nie są pochodzące** w rozumieniu Umowy między Unią Europejską a Polską. W piśmie tym wskazano numery weryfikowanych faktur i zdaniem organu celnego nie wskazanie w samym piśmie nazwy importera nie uniemożliwia ustalenia, że właśnie te faktury załączył do zgłoszeń celnych Pan Wiesław Mazur. Na fakturach, których numery zostały wymienione w piśmie niemieckich władz celnych widnieje bowiem imię i nazwisko Pana Wiesława Mazura oraz adres jego przedsiębiorstwa.

Organ celny I instancji w uzasadnieniu decyzji z dnia 16.05.2001r. powołał pismo nr Z 4215F-1928/00-1 z dnia 07.03.2001r., gdyż stanowiło ono pismo przewodnie przesyłające w załączeniu ustalenia dokonane przez właściwe władze celne. Organ odwoławczy natomiast w decyzji z dnia 18.01.2002r. powołał tylko pismo nr Z 4215 B - B1 z dnia 30.01.2001r. oraz zacytował jego treść, z której wynikało, iż towary ujęte na kontrolowanych fakturach nie posiadają unijnego preferencyjnego pochodzenia.

Powołanie przez organy celne odmiennych numerów pism niemieckich władz celnych nie stanowiło jednak żadnego uchybienia, gdyż pisma te były rozpatrywane łącznie i jako spójna całość były wynikiem przeprowadzonego postępowania weryfikacyjnego.

Odnosząc się do kwestii nieprawidłowego zarejestrowania wpływu tego pisma do organu celnego wyjaśniam, iż pieczęć potwierdzająca wpływ pisma jest umieszczana zwykle na piśmie przewodnim, natomiast załączniki do tego pisma nie posiadają już prezentaty wpływu. Na pieczęci natomiast nanoszona jest ilość załączników. W niniejszej sprawie było to 7 kart, w tym pismo nr Z 4215 B - B1 z dnia 30.01.2001r. oraz 6 sprawdzonych faktur.

Powyższy wynik weryfikacji został nadesłany do organu celnego I instancji w dniu 23.03.2001r. wraz z pismem nr DST-III-071-2144-83/00/AI z dnia 20.03.2001r. (karta 67) zarejestrowanym pod numerem 197 ewidencji kancelaryjnej Urzędu Celnego.

Kolejnym zarzutem podnoszonym w oświadczeniu Pana Senatora Piotra Zientarskiego jest nie wskazanie jakie dokumenty zawierał zeszyt załączony do pisma przewodniego nr Z 4215F-1928/00 - 1 z dnia 07.03.2001r. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż sformułowanie „zeszyt” jest dosłownym tłumaczeniem z języka niemieckiego słowa: „Heft” a dotyczy pliku dokumentów nadesłanych wraz z tym pismem. Plik ten zawierał bowiem 7 kart, w tym pismo nr Z 4215 B - B1 z dnia 30.01.2001r oraz 6 sprawdzonych faktur.

W następnej kolejności należy odnieść się do kwestii nie rozpatrzenia przez Główny Urząd Celnym odwołania Pana Wiesława Mazura w terminie przewidzianym w art. 139 ustawy Ordynacja podatkowa tj. dwóch miesięcy, licząc od dnia wpływu odwołania do organu celnego II instancji. Z akt przedmiotowej sprawy jednoznacznie wynika, iż odwołanie Strony wpłynęło do organu I instancji w dniu 28.05.2001r. Następnie Naczelnik Urzędu Celnego w Szczecinie nie znajdując podstaw do uznania roszczeń Strony, przesłał ww. odwołanie (za pismem nr 12-TW-5540-1/01/479/MJ z dnia 27.06.2001r.) w trybie art. 227 Ordynacji podatkowej do rozpatrzenia przez organ celny drugiej instancji, tj. Prezesa Głównego Urzędu Celnym w Warszawie. Po rozpatrzeniu ww. odwołania Prezes Głównego Urzędu Celnym decyzją nr DOT-III-5540-1689/01/11005/SM z dnia 18.01.2002r. utrzymał zaskarżoną decyzję w mocy.

Niewątpliwie postępowanie w przedmiotowej sprawie było prowadzone na tym etapie z przekroczeniem ww. terminu, co skutkowało naruszeniem zasady szybkości postępowania (art. 125 Ordynacji podatkowej). Jednakże powyższe uchybienie nie miało żadnego wpływu na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy. Dodatkowo należy wskazać, iż ustawodawca w przepisie art. 141 Ordynacji podatkowej wprowadził instytucję "ponaglenia", która stanowi swoistego rodzaju narzędzie dla ochrony interesów strony.

Odnosząc się z kolei do zarzutu usunięcia z akt kart o numerach 62, 63, 64, i 65 oraz dokonania odrębnych poprawek w teczce akt zmieniających między innymi chronologię dokumentów wyjaśniam co następuje. W przedmiotowej sprawie akta były kompletowane na bieżąco i numerowane wg chronologii kilkakrotnie, raz - przy przekazywaniu ich organowi II instancji w związku z realizacją odwołania Strony, a drugi raz – przy przesyłaniu akt do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie było przy tym możliwości usunięcia jakiegokolwiek dokumentu. Akta sprawy zarówno I jak i II instancji były ułożone chronologicznie, natomiast brak kart o numerach od 62 do 65 niewątpliwie wynika z błędu osoby dokonującej numeracji. Z pewnością bowiem wynik weryfikacji nadesłany przez niemieckie władze celne składał się z pisma przewodniego o nr Z 4215F-1928/00 - 1 z dnia 07.03.2001r oraz załączników w postaci pisma nr Z 4215 B - B1 z dnia 30.01.2001r. oraz 6 faktur o numerach:

- RE3505/2766/1 z dnia 05.06.1998r.
- RE3527/2798 z dnia 21.07.1998r.
- RE3549/2805/1 z dnia 08.09.1998r.
- RE3592/2873/1 z dnia 16.10.1998r.
- RE3614/2876 z dnia 19.11.1998r.
- RE3651/2916/1 z dnia 22.01.1999r.

Dodatkowo powyższe potwierdza kolejność numerów nadanych wcześniej a następnie przekreślonych (co również jest przedmiotem zarzutu Pana Wiesława Mazura) zgodnie z którymi po karcie nr 55 występuje karta nr 56, a nie jak to jest wskazane przy ponownej numeracji po karcie 61 następuje karta 66. Numeracja akt w niniejszej sprawie była dokonywana kilkakrotnie, raz przy przekazywaniu odwołania do organu wyższego stopnia, drugi raz – w związku z przesłaniem akt do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w wyniku złożonej przez Stronę skargi. Tak więc w związku z ich przenumerowywaniem w toku postępowań, najprawdopodobniej doszło do oczywistej omyłki rachunkowej przy ich numeracji. Niemniej jednak stwierdzam, iż nie doszło w tym zakresie do usunięcia czy też ukrycia jakichkolwiek dokumentów. Słuszność takiego stanowiska potwierdza dodatkowo

wydane w tym zakresie orzeczenie w postępowaniu karnym. Strona bowiem niezadowolona z uzyskanej od organu odpowiedzi w tym zakresie (pismo nr 420000WEK-0512-5/06/AŚ 24.01.2006r.), wystąpiła do Prokuratury Rejonowej w Szczecinie z zawiadomieniem i wnioskiem o popelnieniu przestępstwa przez organ celny i pociągnięcie z tego tytułu do odpowiedzialności karnej Dyrektora Izby Celnej w Szczecinie. W przedmiotowym zawiadomieniu Pan Wiesław Mazur powiecił zarzuty, z którymi wcześniej występował do organu celnego oraz Rzecznika Praw Obywatelskich, czyli sfalszowanie dokumentu z dnia 30.01.2001r. nr Z 4215B-B1, stanowiącego odpowiedź na wniosek weryfikacyjny, bezprawne usunięcie z akt sprawy dokumentów, które w kolejności numerycznej winny odpowiadać kartom o numerach od 62 do 65, dokonując przy tym poprawek uniemożliwiających ustalenie prawdy i uniemożliwiając skorzystanie z przysługujących stronie praw.

W wyniku powyższego Prokurator Prokuratury Rejonowej Szczecin Prawobrzeże, po dokonaniu oceny materiału dowodowego w sprawie, postanowieniem nr 2/Ds44/06 z dnia 24.03.2006r. odmówił wszczęcia śledztwa w powyższej sprawie. W wyniku wniesionego zażalenia przez Pana Wiesława Mazura Sąd Rejonowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym postanowieniem nr IV Kp 59/06 z dnia 5.09.2006r. postanowił nie uwzględnić zażalenia i w konsekwencji utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Reasumując należy stwierdzić, że zarzuty podnoszone przez przedsiębiorcę wobec organów celnych - w zdecydowanej większości niesłuszne - nie miały istotnego wpływu na możliwość podjęcia przez niego działań wyjaśniających i roszczeniowych wobec swojego partnera handlowego, gdyż pan Wiesław Mazur miał prawo wglądu do akt sprawy w toku postępowania. Jednocześnie informuję również, że dokumenty uzasadniające podjęte rozstrzygnięcia - wymienione jako karty o cytowanych numerach – znajdują się w aktach Izby Celnej w Szczecinie.

Przedstawiając powyższe pragnę wyrazić przekonanie, że odpowiedź jest wyczerpująca.

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Marian Banaś

**Notatka dotycząca odpraw celnych odzieży używanej dokonywanych we właściwości
miejscowej obecnej Izby Celnej w Szczecinie**

Import odzieży używanej w latach 1998-2002 dokonywany był głównie z krajów Unii Europejskiej. Importerzy zgłaszali do odprawy towar w postaci odzieży używanej, wstępnie sortowanej i dezynfekowanej (kod taryfy 6309 0000 0) deklarując jej preferencyjne unijne pochodzenie uprawniające do zastosowania obniżonej stawki celnej (w 1998r. w wysokości 4,6% ad valorem, od 1999r. - 0%), głównie na podstawie deklaracji eksportera o pochodzeniu zamieszczonej na fakturze zakupu. Zgodnie z przepisem art. 21 pkt. 1 b Protokołu 4 Układu Europejskiego (Załącznik do Dz.U. z 1997r. Nr 104, poz. 662) deklarację na fakturze mógł sporządzić eksporter dla każdej przesyłki, której wartość nie przekraczała 6000 euro (taka sytuacja miała miejsce w sprawie prowadzonej w stosunku do towarów importowanych przez Pana Wiesława Mazura). Z powyższego przepisu wynika, iż dowód pochodzenia w postaci deklaracji na fakturze jest sporządzany bezpośrednio przez eksportera bez ingerencji władz celnych, a więc nie jest weryfikowany przez wyspecjalizowane do tego organy państwa eksportu. Postanowienia tego artykułu w żadnym miejscu nie przewidują udziału organów celnych przy sporządzaniu deklaracji pochodzenia na fakturze, a jedynie nakładają na eksportera obowiązek przedłożenia, na żądanie tych władz, wszystkich dokumentów, potwierdzających zasadność sporządzenia deklaracji w razie dokonywania późniejszej weryfikacji takiego dowodu pochodzenia np. na żądanie organów celnych kraju importu.

Z uwagi na fakt, iż eksporterzy bez uzyskania zgody czy potwierdzenia swoich władz celnych, mogli zawierać w treści faktur o wartości do 6000 euro oświadczenia o preferencyjnym pochodzeniu towaru według wzoru umieszczonego w Załączniku IV do Protokołu 4 UE, bardzo często wystawiali deklaracje o preferencyjnym pochodzeniu dla towarów, które w rzeczywistości takiego pochodzenia nie mogły uzyskać. Weryfikacje czyli sprawdzenie rzetelności i autentyczności ww. dowodów pochodzenia, odbywały się w trybie art. 32 Protokołu 4 UE na wniosek władz celnych kraju importu i były dokonywane przez władze celne kraju eksportu. **Uzyskiwane wyniki weryfikacji, nie potwierdzały unijnego preferencyjnego pochodzenia sprawdzanych towarów.** Istota dalszego postępowania organu celnego, który uzyskał negatywne wyniki weryfikacji, sprowadzała się zatem do ustalenia właściwej stawki celnej na towary, które zostały wcześniej dopuszczone do obrotu na polskim obszarze celnym z zastosowaniem obniżonych stawek celnych określonych dla towarów pochodzących z Unii Europejskiej, podczas gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa taki status pochodzenia im nie przysługiwał. Organ celny wszczynał więc postępowania celne w stosunku do tych towarów celem ustalenia właściwej stawki celnej i określenia długu celnego w prawidłowej wysokości. W wyniku powyższego organ celny I instancji wydawał rozstrzygnięcia, na podstawie których uznawał zgłoszenia celne za nieprawidłowe w zakresie preferencji celnych, stawki celnej oraz wymiaru długu celnego i orzekał w tym zakresie, wymierzając nowy wymiar kwoty cła w oparciu o stawkę celną autonomiczną lub konwencyjną. Wysokość stawki celnej konwencyjnej ustanowionej dla odzieży używanej, kształtowała się na poziomie znacznie niższym niż autonomicznej, z tym że warunkiem jej zastosowania dla tej grupy towarów, wynikającym z taryfy celnej postanowień § 11 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu ustalania niepreferencyjnego pochodzenia towarów, sposobu jego dokumentowania oraz listy towarów, których pochodzenie musi być udokumentowane świadectwem pochodzenia (Dz.U. z 1997r. Nr 130, poz. 851 i z 1998r. Nr 138, poz.890) była konieczność przedłożenia świadectwa pochodzenia. Brak takiego świadectwa - zgodnie z ust. 10 Części A Postanowień wstępnych Taryfy celnej stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Taryfy celnej (obowiązującej na dzień dokonania odprawy) oznaczał, iż na sprowadzane towary stosowano stawkę celną autonomiczną w wysokości 60%.

W każdym przypadku, gdy istniała możliwość dostarczenia dodatkowego dowodu w sprawie celem zastosowania stawki celnej konwencyjnej, organ informował o tym fakcie strony postępowania.

Niżej przedstawiono zestawienie obowiązujących w latach 1998-2002 przedmiotowych stawek celnych *ad valorem* tj. wyrażonych w procentach, liczonych od wartości celnej towaru.

Wysokości stosowanych stawek celnych dla odzieży używanej

	<i>obniżonej</i>	<i>konwencyjnej</i>	<i>autonomicznej</i>
1998	4,6	23,1	60
1999	0	21,4	60
2000	0	19,7	60
2001	0	18	60
2002	0	18	60

Większość rozstrzyganych spraw była następnie poddawana kontroli instancyjnej, w wyniku której organ odwoławczy wydawał orzeczenia utrzymujące w mocy zaskarżone decyzje lub uchylał zaskarżone decyzje i orzekał w zakresie wymiaru długu celnego. Te ostatnie rodzaje rozstrzygnięć dotyczyły wyłącznie tych spraw, w których strony dopiero na etapie postępowań odwoławczych dosyłały ww. świadectwa niepreferencyjnego pochodzenia towarów, które stanowiły podstawę do zastosowania stawki celnej konwencyjnej.

Należy nadmienić, iż przedmiotowe postępowania - również w większości - były poddawane kontroli sądów administracyjnych. Zgodnie z wydanymi w tym zakresie orzeczeniami sądów administracyjnych (zarówno w I jak i II instancji tzn. wojewódzkich i naczelnego), organy celne działały zgodnie z przepisami prawa, co skutkowało oddaleniem skarg stron. W nielicznych przypadkach – ok. 1% , Sąd przychylił się do skargi stron. Były to jednak sytuacje incydentalne związane wyłącznie z błędem organu prowadzącego postępowanie, polegającym na nieprawidłowym doręczeniu korespondencji, co w konsekwencji skutkowało koniecznością umorzenia postępowania na skutek przedawnienia wymiaru należności celnych. W omawianej grupie spraw przeprowadzona kontrola sądowa (realizowana zarówno w I jak i w II instancji) jednoznacznie wskazuje na prawidłowe rozpoznanie prawa zrealizowane przez organ celny, a ukształtowana wówczas linia orzecznictwa sądowo-administracyjnego nadal stanowi wykładnię dla prowadzonych postępowań.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Polityki Celnej
Dariusz Wenfel